

راهبردهای نفوذ اطلاعاتی و امنیتی رژیم صهیونیستی در منطقه پس از بیداری اسلامی

هادی مراد پیری^۱، ابوالفضل کاوندی کاتب^۲، سعید ربیعی^۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۸/۱۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۵/۲۸

چکیده:

رژیم صهیونیستی با بهره‌گیری از ابزارهای متعدد و متنوع، همواره با اقدامات رو به جلو، در تلاش است تا نفوذ گسترده اطلاعاتی و امنیتی در میان کشورهای منطقه کسب کند. اقداماتی که طی سال‌های اخیر جنبه‌های تازه‌ای نیز یافته است. مسئله این مقاله، بررسی راهبردهای نفوذ اطلاعاتی و امنیتی رژیم صهیونیستی در منطقه پس از بیداری اسلامی است. مقاله از جنبه هدف، جزو پژوهش‌های کاربردی و از نظر روش، توصیفی - تحلیلی است. داده‌ها از منابع کتابخانه‌ای به دست آمد و برای تکمیل، مصاحبه‌ای نیز با شش نفر از متخصصان صورت گرفت. یافته‌ها نشان داد، راهبردهای نفوذ اطلاعاتی و امنیتی رژیم صهیونیستی در منطقه شامل عناصر و اقدامات متنوع و متعددی بوده که شامل، نفوذ در ساختارهای نظامی و امنیتی، حمایت از گروه‌های تجزیه طلب، تضعیف و خدشه دار کردن جبهه مقاومت، ایجاد ناامنی، برقراری روابط پنهان با برخی کشورهای منطقه، حمایت از گروه‌های تروریستی و خرابکاری در داخل کشورها بوده است.

واژگان اصلی: رژیم صهیونیستی، منطقه غرب آسیا، نفوذ اطلاعاتی و امنیتی و بیداری اسلامی.

۱. دانشیار گروه مدیریت دفاعی دانشگاه جامع امام حسین (علیه‌السلام)، تهران، ایران

۲. دانش آموخته پسادکتری جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران (نویسنده مسئول)

akkateb@gmail.com

۳. دانشجوی دکتری مطالعات منطقه‌ای دانشگاه جامع امام حسین (علیه‌السلام)، تهران، ایران

مقدمه

حضور فعال و چندلایه رژیم صهیونیستی در منطقه و انجام عملیات‌های گوناگون نظامی حتی در ایران، یکی از ضرورت‌های اساسی برای موقعیت‌شناسی و شناخت الگوی نفوذ اطلاعاتی و امنیتی این رژیم در منطقه است. نقش رژیم صهیونیستی در تک‌تک کشورهای منطقه و همسویی با سیاست‌های ایالات متحده برای نفوذ در منطقه، به‌ویژه طی سال‌های اخیر بسیار پر تکرار هستند. مناسبات رژیم صهیونیستی با کشورهای نظیر آذربایجان و کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس، حضور نظامی آمریکا در عراق و افغانستان و پایگاه‌های نظامی آن در منطقه، نقش مخرب در تعاملات با برخی کشورهای منطقه، اقدامات خودسرانه رژیم صهیونیستی در سوریه و لبنان، برخورداری رژیم از سلاح‌های هسته‌ای و تبدیل شدن آن به پایگاه غرب در منطقه و... از جمله دلایل مهم رصد این رژیم است.

ناگفته پیداست که رژیم صهیونیستی منابع خود را در حالت جنگ مداوم و رویارویی با تهدیدهای روزانه و بر امنیت متمرکز کرده است. هم‌اکنون این رژیم از نظر دیپلماتیک، به‌طور فزاینده‌ای دوستان و متحدان خود را از دست داده است. ایالات متحده هم‌اکنون تنها حامی قدرت بزرگ رژیم صهیونیستی است. علاوه بر این، هر گامی که رژیم صهیونیستی برای افزایش امنیت خود برمی‌دارد - اعم از دیوارکشی در کرانه باختری، استفاده از نیروی نظامی برای حمله به حماس در غزه، یا تسلیح خود علیه کشورهایمانند ایران یا سوریه - سبب ایجاد احساسات ضد این رژیم در منطقه می‌شود (Levite, 2016). رژیم صهیونیستی به‌دلیل ماهیت ستیزه‌جویانه و اشغالگر، همواره خود را در معرض تهدیدهای گوناگون از سوی همسایگان و کشورهای منطقه می‌بیند؛ لذا اتخاذ راهبردهای مشخص و متنوع، یکی از ویژگی‌های این رژیم است. هدف این مقاله، شناسایی راهبردهای نفوذ اطلاعاتی و امنیتی رژیم صهیونیستی پس از بیداری اسلامی در منطقه غرب آسیا طی سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۲ میلادی است. درک چرایی روندها و نشانه‌های نفوذ این رژیم در منطقه و کشف راهبردهای معیار، یک الزام پژوهشی است تا بر اساس مستندات موجود بتوان واقعیت‌های حاکم بر سیاست‌های این رژیم در منطقه را کشف و خنثی کرد؛ لذا ارزیابی راهبردهای این رژیم به‌صورت منطقه‌ای و کشور به کشور و کشف علایق آن، می‌تواند ما را در درک بهتر راهبردهای کلان این رژیم و اتخاذ راهبردهای مقابله‌ای کمک کند.

روش تحقیق

هدف مقاله، بررسی راهبردهای نفوذ اطلاعاتی و امنیتی رژیم صهیونیستی در منطقه پس از بیداری اسلامی است؛ لذا قلمرو زمانی از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۲ میلادی است. قلمرو مکانی نیز شامل ۲۴ کشور غرب آسیاست. مقاله کاربردی و از نظر روش، توصیفی - تحلیلی است. برای رسیدن به این هدف، از منابع کتابخانه‌ای، خبرگزاری‌های مهم جهانی و منطقه‌ای و مصاحبه با نخبگان، استفاده شد. متخصصین شش نفر بودند که با روش گلوله برفی انتخاب شدند. برای تجزیه و تحلیل داده‌های کتابخانه‌ای نیز از روش تحلیل محتوا و برای داده‌های میدانی نیز از روش تحلیل مضمون استفاده شد.

مبانی نظری

«واقع‌گرایی تهاجمی»^۱ نظریه‌ای در روابط بین‌الملل و بخشی از مکتب نواقع‌گرایی است. این نظریه را نخستین بار «جان مرشایمر»^۲ در سال ۲۰۰۱ میلادی ارائه کرد. مرشایمر، تعاملات میان قدرت‌های بزرگ را تحت تأثیر میل به هژمونی در جهانی مملو از ناامنی و عدم اطمینان در مورد نیت دیگر کشورها می‌داند. بر اساس این نظریه، آشوب‌زدگی^۳ نظام جهانی باعث رفتار تهاجمی دولت‌ها در سیاست بین‌الملل است (مهدیان، ۱۳۹۱: ۲۸). از منظر نواقع‌گرایی تهاجمی، افزایش قوا تنها راه اطمینان‌بخش برای رسیدن به امنیت و بقاست. همچنین اگر شرایط مستعد باشد، این دولت‌ها خواستار آن‌اند تا توزیع قدرت را به نفع خود تغییر دهند. واقع‌گرایان تهاجمی، راهبردهای امنیتی مبتنی بر کاهش احتمال وقوع جنگ را ناکارآمد و غیرمطلوب دانسته و بر چهره دوم معادله امنیت، یعنی کاهش احتمال شکست در جنگ تمرکز دارند (عبدالله‌خانی، ۱۳۸۹: ۸۶-۸۳). در چنین وضعیتی اگر دولتی برای به حداکثر رساندن نفوذ خود تلاش نکند، دولت‌های دیگر در فرصتی مناسب چنین سهمی از نفوذ را از آن خود خواهند کرد (متقی و دیگران، ۱۳۸۹: ۱۱-۱۰).

نواقع‌گرایی تهاجمی، نظام تک‌قطبی را دارای ویژگی‌های پایدارتری دانسته و به‌عکس نظام‌های چندقطبی را به دلیل تلاش کشورها برای برتری جویی، مستعد بروز جنگ و ناامنی می‌داند؛ بنابراین،

1 Offensive realism

2 John Mearsheimer

3 Anarchy

احتمال وقوع جنگ همواره وجود دارد (Mearsheimer, 2001: 12). به عقیده مرشایمر، دلیل اصلی قدرت‌طلبی دولت‌ها را باید در سه چیز جست‌وجو کرد: ۱) ساختار هرج‌ومرج‌گونه نظام بین‌الملل؛ ۲) توانمندی تهاجمی که دولت‌ها از آن برخوردارند و ۳) عدم اطمینان در مورد مقاصد دشمن (Mearsheimer and Walt, 2003: 56). از این منظر، دولت‌ها همواره در حالت ناامنی به سر می‌برند و در وضعیت عدم قطعیت و بی‌اعتمادی نسبت به همه کشورهای و قدرت‌های دیگر قرار دارند (Ibid). طبق این نظریه، رقابت زمانی پایان می‌یابد که یک دولت به مرتبه هژمون رسیده باشد (نصری، ۱۳۸۹: ۲۲۱).

از نظر والتز، بهترین تضمین برای بقا آن است که یک هژمون بود تا هیچ دولتی توان تهدید جدی علیه کشور را پیدا نکند (Waltz, 1990: 22). در هنگام آشوب و هرج‌ومرج که به تبع ناامنی دائمی را به دنبال دارد، مهم‌ترین راه برای رسیدن به امنیت، افزایش قدرت و مقهور کردن قدرت‌های دیگر است؛ از این رو قدرت‌ها تا آنجا که بتوانند برای غلبه بر دیگران اقدام خواهند کرد (Brzezinski & Mearsheimer, 2005: 50). لذا دولت‌ها بیش از هر چیزی به دنبال دستیابی به امنیت هستند و برای رسیدن به این هدف به سیطره منطقه‌ای و سپس جهانی اقدام می‌کنند (سلیمی، ۱۳۸۴: ۲۵). نتیجه محترم این چنین بازی در نظام منطقه‌ای و جهانی تضاد و کشمکش است (مشیرزاده، ۱۳۸۸: ۱۳۰)؛ چراکه در واقع داشتن امنیت، نیاز به قدرت نظامی دارد. مرشایمر معتقد است که قدرت نظامی به دلیل اینکه در تحلیل نهایی سیاست بین‌الملل اهمیت بالایی دارد، مهم‌ترین است (Toft, 2005: 4). از نظر مرشایمر، امن‌ترین موقعیت در نظام بین‌الملل، در درون یک هژمون منطقه‌ای شکل می‌گیرد؛ چراکه هژمون منطقه‌ای در صورت ارتقا خود به این موقعیت، تهدید و فتح نخواهد شد و شانس بقا برای آن افزایش خواهد یافت (Kirshner, 2010: 8). هژمون منطقه‌ای در واقع کشوری است که به دنبال تسلط بر منطقه خاص جغرافیایی است و اهداف پیشگیرانه‌ای را در حوزه جغرافیایی خود دنبال می‌کند تا از ظهور رقیب جلوگیری کند (Shanmugasundaram, 2012: 18).

یافته‌های پژوهش

در رژیم صهیونیستی، تعدادی از نهادهای مهم امنیتی شکل گرفته و توسعه یافته‌اند. مهم‌ترین

آنها «تشکیلات امنیتی» موسوم به نیروهای دفاعی اسرائیل^۱، از جمله بخش مهم اطلاعات نظامی (امان)، وزارت دفاع غیرنظامی، دو سرویس اطلاعات غیرنظامی داخلی (شاباک) و خارجی (موساد) و بعضاً کمیسیون انرژی اتمی است. این مؤسسه‌های نظامی و اطلاعاتی از توانایی بالایی برخوردارند (Levite, 2016: 103- 107). شاباک همراه با نیروهای مسلح، نقشی حیاتی برای رژیم دارد. این روند با کاهش تهدیدهای ارتش‌های متعارف عربی و تشدید اختلاف با حماس و جهاد اسلامی در غزه سرعت گرفته است. به همین ترتیب، تهدید فزاینده تروریسم علیه اهداف صهیونیستی از دور و نگرانی از گسترش جنگ‌افزارهای هسته‌ای، به‌ویژه از ایران، باعث تغییر مشابه نقش‌ها بین موساد و ارتش رژیم صهیونیستی شده و موساد مسئولیت اصلی مقابله با این تهدیدها را بر عهده گرفته است (Ibid).

رژیم صهیونیستی، در طول تاریخ منابع خود را در حالت جنگ مداوم و رویارویی با تهدیدهای روزانه و بر امنیت متمرکز کرده است. نگرانی، بیشتر از شکاف‌های عمیقی است که در جامعه آن وجود دارد. اختلاف‌نظرها نه بیشتر بر سر سیاست‌های امنیتی مورد مناقشه بلکه بر سر مسائل هویتی است: رژیم صهیونیستی یک جامعه نظامی است که تنها هدفش سازمان‌دهی منابع خود برای جنگ است. در این محیط، تدوین راهبرد ملی به‌طور فزاینده‌ای با مشکل روبه‌رو است (Hitchcock, 2016: 14). باین‌حال رژیم صهیونیستی نشان داده که می‌تواند در میان اعراب نفوذ کند و حداقل تلاش آنها را برای دستیابی به یک راهبرد جمعی علیه خود مختل کند (Ehteshami, 2014: 44). این مهم، نخستین و اساسی‌ترین فعالیت رژیم صهیونیستی است که در قالب فعالیت‌های امنیتی و اطلاعاتی قابل تبیین است. راهبرد امنیت ملی رژیم صهیونیستی مبنای تدوین دکترین و راهبردهای بعدی است. در اوایل سال ۲۰۰۶، وزیر دفاع، شائول مفاض^۲ و نخست‌وزیر وقت، آریل شارون از کمیته دن مریدور^۳ خواستند که تغییرات و روندهای موجود در محیط راهبردی و نظامی رژیم صهیونیستی را تحلیل و با توجه به چالش‌های اصلی امنیتی که در دهه ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۶ رخ خواهد داد، دکترین امنیت ملی را اصلاح کنند (Finkel, 2020: 7).

در سال ۲۰۱۹، سند امنیتی با عنوان «دستورالعملی برای راهبرد امنیت ملی اسرائیل»، از سوی

1. the Israeli Defense Forces (IDF)

2 Shaul Mofaz

3 Dan Meridor

مؤسسه واشنگتن برای سیاست خاور نزدیک منتشر شد. این سند را گادی آیزنکوت^۱ و گابی سیبونی^۲، از مقامات پیشین نظامی رژیم صهیونیستی نوشتند و به نوعی دیدگاه امنیتی اخیر رژیم در محیط راهبردی و راهکارهای مقابله با تهدیدات را نشان می‌داد. سند، بر اهدافی چون پیوند با یهودیت جهان، تقویت مزایای کیفی، تقویت جایگاه رژیم صهیونیستی در بین کشورهای جهان، توسعه سرمایه انسانی و قدرت اقتصادی، تحریم یهودیان و استقرار آنها در همه مناطق کشور، زیرساخت‌ها، جلوگیری از ظهور تهدیدات غیرمتعارف و حفظ بازدارندگی توجه دارد. این سند تهدید منافع و امنیت رژیم صهیونیستی را در تهدیدات متعارف، غیرمتعارف، پایین‌تر از سطح متعارف و تهدیدات سایبری و اطلاعاتی می‌بیند. مقابله با این تهدیدات نیز با مشارکت‌های سیاسی و نظامی فعالانه، ایجاد بازدارندگی، خنثی کردن تهدیدات در صورت لزوم و طولانی کردن فاصله‌های رویارویی است (حیبی و دیگران، ۱۴۰۰: ۱۵-۱۳). در ادامه به تعاملات و یا تقابلات اطلاعاتی و امنیتی رژیم صهیونیستی با کشورهای منطقه غرب آسیا، پس از بیداری اسلامی می‌پردازیم.

جمهوری آذربایجان

مهم‌ترین کاربرد جمهوری آذربایجان برای تل‌آویو، دسترسی عوامل سرویس‌های اطلاعاتی رژیم صهیونیستی به آن کشور و استفاده از آن برای انواع اقدام‌های مخرب علیه امنیت ج.ا.ایران است (رجبی، ۱۴۰۱: ۶۹؛ قلی‌پور آذر، ۲۰۱۴). هدف اصلی رژیم صهیونیستی از همکاری‌های اطلاعاتی و نظامی با باکو، نظارت و درنهایت ضربه زدن به برنامه‌های هسته‌ای و موشکی ایران است. از دیدگاه رژیم، ایران مهم‌ترین تهدید برای امنیت این کشور است. به همین دلیل دیپلماسی فعالی را برای محاصره ایران در دستور کار خود قرار داده است (خلیفه‌زاده، ۲۰۱۳: ۶۳). البته به‌جز ایران، ارمنستان نیز از این قاعده مستثنی نیست.

ج.ا.ایران در این زمینه همواره به جمهوری آذربایجان مظنون بوده که تسهیلات و امکانات مختلفی را برای جاسوسی علیه منافع ج.ا.ایران در اختیار رژیم صهیونیستی قرار می‌دهد. تاکنون جزئیات قابل‌توجهی از عملیات جاسوسی رژیم صهیونیستی علیه منافع ایران و یا عملیات ضد جاسوسی ایران علیه رژیم صهیونیستی در خاک جمهوری آذربایجان منتشر نشده است. رژیم صهیونیستی تلاش کرده تا با استفاده از اقدام‌هایی مانند ایجاد سامانه‌های راداری پیشرفته و

1 Gadi Eisenkot

2 Gabi Siboni

پایگاه‌های استراق سمع در همسایگی ایران، احساس تهدید و ناامنی را به تهران منتقل کند. دغدغه اصلی ایران در مورد روابط جمهوری آذربایجان با رژیم صهیونیستی، استقرار پایگاه این رژیم در مرزهای ایران و استفاده از پهپادهای جاسوسی از خاک جمهوری آذربایجان علیه ایران است (امیدی و خیری، ۱۳۹۵: ۱۵۲).

راهبرد امنیتی رژیم صهیونیستی در جمهوری آذربایجان هرچند بسیار مهم است، اما این مسئله تحت تأثیر روابط این رژیم با ترکیه قرار دارد. چنان‌که در نتیجه اختلافات ژئوپلیتیک میان رژیم صهیونیستی و ترکیه در منطقه قفقاز، در سال ۲۰۲۰ میلادی، رژیم صهیونیستی با هدف محدود نمودن نفوذ ترکیه در منطقه، برنامه همکاری‌های پشتیبانی خود از آذربایجان را به حالت تعلیق درآورد (The Jerusalem Post, 06/10/2020). شرکت‌های صهیونیستی سهم قابل توجهی در دو شرکت مخابراتی فعال در جمهوری آذربایجان دارند. بهره‌گرفتن رژیم صهیونیستی از جمهوری آذربایجان برای نیازهای اطلاعاتی امری بدیهی است. در دهه ۱۹۹۰ شرکت صهیونیستی GTIB در ایجاد اپراتور تلفن‌های همراه Bakcell در آذربایجان سرمایه‌گذاری کرد. پس از آن سیستم امنیتی فرودگاه باکو را تأمین کرد، مرزبانان این کشور را به هواپیمای شناسایی بدون سرنشین مجهز کرد و به ساخت سیستم اطلاعات ملی این کشور پرداخت. الی کوهن، وزیر اطلاعات رژیم صهیونیستی در این باره گفت: «هیچ کشوری در منطقه اروآسیا مانند جمهوری آذربایجان و رژیم صهیونیستی رابطه صمیمانه ندارند». روزنامه ترکیه‌ای دووار نیز نوشت: «با توجه به همکاری‌های وسیع اطلاعاتی دو کشور، آذربایجان وظیفه برج نظارت بر ایران را برعهده گرفته است» (روزنامه پراودا چاپ مسکو، ۱۴۰۰).

اردن

به نظر می‌رسد که رژیم صهیونیستی و اردن روابط امنیتی و اطلاعاتی متقابلی با یکدیگر داشته باشند. این روابط بیشتر مرتبط با نوع و کیفیت فعالیت گروه‌های فلسطینی است. با این حال، سطح بی‌اعتمادی میان دو طرف به قدری گسترده است که مانع از نزدیکی قابل توجه نهادهای امنیتی دو کشور به یکدیگر شده است. علاوه بر این، دو کشور در حفظ جزئیات رخدادهای ملاقات‌های سران امنیتی به قدری محتاط بوده‌اند که تاکنون خبر مهمی در این زمینه به رسانه‌ها درز نکرده است.

ارمنستان

همکاری امنیتی و اطلاعاتی قابل توجهی میان دو کشور ارمنستان و رژیم صهیونیستی وجود

ندارد؛ اما به نظر می‌رسد، صهیونیست‌ها در زمینه همکاری‌های اطلاعاتی با جمهوری آذربایجان و ترکیه و قرارداد اطلاعات ارمنستان در اختیار این کشورها فعالانه‌تر عمل می‌کنند.

ازبکستان

از سال ۲۰۱۵ میلادی، ازبکستان و رژیم صهیونیستی، برنامه همکاری‌های امنیتی جدیدی را در حوزه امنیت سایبر آغاز کردند. در این چارچوب، رژیم صهیونیستی علاوه بر ارائه تجهیزات، فناوری و آموزش، به ارائه مشاوره در زمینه امنیت سایبری به ازبکستان نیز اقدام می‌کند. این قرارداد همکاری اطلاعاتی و امنیتی قرار است به ازبکستان کمک کند تا سطح بالایی از اطلاعات را برای نظارت بر شهروندان خود و همچنین مقابله با فعالیت‌های جاسوسی در این کشور فراهم کند (entrepreneur.com, 2022). در سال ۲۰۱۹ نیز شرکت کاندیرو^۱ رژیم صهیونیستی در چارچوب توافق‌های امنیتی میان دو کشور وظیفه ارائه تسلیحات سایبری را به ازبکستان بر عهده گرفت. قرار است از این تجهیزات برای تقویت همکاری‌های امنیتی میان دو کشور بهره گرفته شود (entrepreneur.com, 2022). در میان زمینه‌های همکاری مشترک، فناوری اطلاعات از جمله امنیت سایبری، اهمیت بیشتری برای ازبک‌ها دارد (www.hit.ac.il, 2020). رون دورون، معاون اتاق بازرگانی رژیم صهیونیستی و آسیا، یکی از زمینه‌های مهم همکاری میان رژیم صهیونیستی و ازبکستان را بخش دفاعی و امنیتی توصیف می‌کند. این رژیم تسلط طالبان بر افغانستان را بهانه گسترش این همکاری‌ها می‌داند (Israel Hayom, 20/09/2021). یائول رازوزوف^۲، وزیر گردشگری رژیم صهیونیستی نیز پس از بازگشت از تاشکند در ژوئیه ۲۰۲۲، در توییتی نوشت: «ما همچنین در مورد اهمیت همکاری برای مبارزه با رادیکالیسم و تروریسم (با مقامات ازبکستانی) گفت‌وگو کردیم» (Bassist, 2022). این‌ها نشانه‌های مستقیمی برای توجه فراوان رژیم صهیونیستی به مراودات امنیتی و اطلاعاتی با کشور ازبکستان است.

افغانستان

اسناد دیپلماتیک دو کشور افغانستان و رژیم صهیونیستی نشان‌دهنده آن است که از نظر امنیتی هیچ‌گونه رابطه رسمی در حوزه امنیتی میان آنها وجود ندارد؛ هرچند به نظر می‌رسد که در برخی موارد رژیم صهیونیستی تلاش کرده که از خاک افغانستان برای نفوذ به درون سرزمین‌های

1 Candiru

2 Yoel Razvozov

ج.ا.ایران بهره‌برداری نماید (Williams, 2017). در دو دهه اخیر، هیچ‌گونه رابطه رسمی در حوزه اطلاعاتی میان افغانستان و رژیم صهیونیستی نیز شکل نگرفته است. علت این امر را باید تا حدودی در ضعف سازمان‌های امنیتی افغانستان جست‌وجو کرد که نه تنها از نظم و ساختار مناسب و کارآمدی که مشوق همکاری باشند برخوردار نبوده بلکه حتی در تأمین امنیت و نظارت بر سرزمین‌های داخلی افغانستان نیز ناتوان بوده است؛ با این حال به نظر می‌رسد رژیم صهیونیستی توانسته از خاک افغانستان برای هدایت مجموعه نامشخصی از عملیات‌های اطلاعاتی علیه ج.ا.ایران استفاده کند (Williams, 2017). برخی رسانه‌های داخلی در ایران، گزارش‌هایی نیز از ارتباط برخی شخصیت‌های افغانستانی با رژیم صهیونیستی طی سال‌های اخیر منتشر کرده‌اند. برای نمونه، خبرگزاری تسنیم در یک خبر، از ارتباط گلبدین حکمتیار با رژیم صهیونیستی نوشت (خبرگزاری تسنیم، ۱۹ آذر ۱۳۹۷).

امارات متحده عربی

به نظر می‌رسد، نهادهای اطلاعاتی و امنیتی رژیم صهیونیستی و امارات از همکاری‌های مشترک گسترده‌ای با یکدیگر بهره‌مند شده‌اند و حداقل از سال ۲۰۱۲ میلادی به صورت مستمر به تبادل اطلاعات و مشاوره امنیتی با یکدیگر می‌پردازند. هرچند جزئیات این همکاری‌های اطلاعاتی و امنیتی برای رسانه‌ها مشخص نیست؛ اما پس از امضای قرارداد ابراهیم رهبران سازمان‌های اطلاعاتی و امنیتی دو کشور دیدارهایی را با یکدیگر داشته‌اند. این دیدارها نشان می‌دهد روابط دو کشور در این حوزه در سطوح بالایی قرار دارد. در این چارچوب دیدار رسمی طهون بن زیاد آل‌نهیان، مشاور امنیت ملی امارات و یوسی کوهن، رئیس موساد در سال ۲۰۲۰، نشانه‌ای از روابط گرم میان دو کشور در حوزه اطلاعات و امنیت است (newarab.com, 2020). در سال ۲۰۲۰ میلادی گزارش‌هایی منتشر شد که نشان می‌دهد دو کشور امارات و رژیم صهیونیستی همکاری‌های مشترک خود را برای ایجاد پایگاه‌های جاسوسی در جزیره یمنی سوکرا آغاز کرده‌اند و در این زمینه مشغول همکاری اطلاعاتی با یکدیگر هستند (Israel Hayom, 2020). همچنین در بیانیه کاخ سفید به تاریخ ۳۱ اوت ۲۰۲۰ میلادی و به موجب قرارداد ابراهیم، امنیت، مخابرات، فناوری، انرژی و ایجاد سفارتخانه پیش‌بینی شده بود (The White House, 2020 A).

توسعه نگاه امنیتی، توسعه روابط امنیتی، روابطی که امنیت رژیم را بیشتر تأمین کند، برای صهیونیست‌ها اهمیت دارد. از نگاه رژیم و از سال ۲۰۱۰ تاکنون، امنیت رژیم صهیونیستی بسیار

توسعه پیدا کرده است. اساساً پروژه عادی سازی روابط و صلح آبراهام از همین امر نشأت گرفته است. اولین ارتباطات امارات با رژیم صهیونیستی بین سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۳ رقم خورد. سفیر امارات در واشنگتن معمار این روابط است. البته ایشان نیروی اجرایی است. کسی که اندیشه را پیش برده خود آقای محمد بن زاید است؛ یعنی بین ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰ روابط امنیتی بین رژیم صهیونیستی و امارات به طور جدی وجود داشت. محمد بن سلمان و محافظ مخفی و رژیم صهیونیستی هم این را تأیید کردند که این روابط را با کمک عربستان شکل داده اند. نشانه اش هم این است که یک مسئول امنیتی درجه یک حماس در امارات را ترور می کنند که بعداً آشکار می شود با ۲۰ گذرنامه اروپایی، از مוסاد آمده است. امارات هم هیچ وقت پاسخ نداد؛ یعنی روابط امنیتی این قدر عمیق وجود دارد؛ اما از ۲۰۱۰ صهیونیست ها این قدر احساس خطر می کنند که امنیت باید توسعه پیدا کند و دیگر به سمت عادی سازی روابط حرکت می کنند (سیدجعفر رضوی، ۱۴۰۱).

جمهوری اسلامی ایران

جمهوری اسلامی ایران به سبب آنکه موجودیت رژیم صهیونیستی را به رسمیت نشناخته، نه تنها فاقد هرگونه رابطه امنیتی دوجانبه است، بلکه برای بیش از سه دهه است که در تقابل ژئوپلیتیک، امنیتی و اطلاعاتی با رژیم صهیونیستی قرار دارد. دو کشور به سبب منازعات ژئوپلیتیکی که با یکدیگر دارند، به صورت پیوسته در حال پیش بردن یک جنگ پنهان اطلاعاتی علیه یکدیگر هستند. در چارچوب این جنگ اطلاعاتی مجموعه مختلفی از عملیات های خرابکاری و اطلاعاتی به وقوع پیوسته است. صهیونیست ها اساساً به دنبال امنیتی کردن ایران هستند (ضرغامی خسروی و دیگران، ۱۳۹۹: ۸۶-۶۷). حضور در کشورهای همسایه با هدف جاسوسی علیه ایران، از راهکارهایی است که این رژیم در زمینه کنترل ایران اتخاذ نموده است (Khosravi, 2016: 174). آنها به دنبال ناکام گذاشتن سیاست گسترش روابط ایران با کشورهای همسایه هستند (بهشتی پور، ۱۴۰۰).

یک رویارویی عمده نیابتی ج.ا.ایران و رژیم صهیونیستی به جنگ سال ۲۰۰۷ و ۲۰۰۸ غزه باز می گردد که در نتیجه آن رژیم صهیونیستی تلاش نمود تا با تخریب زیرساخت های حیاتی غزه و با کشتن بیش از ۱۳۰۰ نفر از شهروندان غیرنظامی و ۴۰۰ نفر از شبه نظامیان حماس در نوار غزه به زعم خود مانع از گسترش تهدیدهای امنیتی حماس گردد و به این ترتیب از تهدیدهای ایران بکاهد (Jerusalem Post, 2009).

سندسازی و افشاگری اطلاعات علیه برنامه های هسته ای، از مهم ترین اقدامات امنیتی و

اطلاعاتی رژیم صهیونیستی علیه ج.ا.ایران است. پس از سال ۲۰۰۹ و شکست مذاکرات هسته‌ای میان ایران و غرب، رژیم صهیونیستی در حوزه امنیتی اقدامات تهاجمی خود را افزایش داد. از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۱، رژیم اشغالگر قدس تلاش نمود تا با استفاده از یک مجموعه حملات تروریستی هدایت‌شده در خاک ایران و با حذف دانشمندان هسته‌ای، در برنامه‌های صلح‌آمیز هسته‌ای ایران خلل ایجاد کند. نخستین عملیات تروریستی تأییدشده در تاریخ ۱۲ ژانویه سال ۲۰۱۰، با شهادت دکتر مسعود علی‌محمدی، استاد فیزیک ایرانی انجام شد. پس از آن، مجید شهریاری و فریدون عباسی در نوامبر سال ۲۰۱۰ ترور شدند. در ابتدای سال ۲۰۱۱ نیز داریوش رضایی‌نژاد به شهادت رسید و در یازدهم ژانویه ۲۰۱۲، مصطفی احمدی‌روشن توسط موساد شهید شد (the guardian, 2012). این ترورها نشان از نفوذ اطلاعاتی رژیم صهیونیستی است. این نفوذ اطلاعاتی از چه منابعی نشأت می‌گیرد؟ یک بُعد به همکاری‌های اطلاعاتی حوزه رژیم با آن کشورهایی که سابقه بیشتری دارند، همچنین توانمندی و ادوات پیشرفته‌ای دارد و همکاری با آنها باعث ارتقای فنی، اطلاعاتی و نظامی سازمان اطلاعاتی صهیونیست‌ها شده است (رضوی، ۱۴۰۱).

در آن دوره، پیشرفته‌ترین و گسترده‌ترین عملیات تجاوزکارانه رژیم صهیونیستی استفاده از کرم رایانه‌ای استاکس‌نت^۱ بود که با همکاری موساد و سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا و با هدف آسیب زدن به زیرساخت‌های هسته‌ای ایران تولید شد. برخی از برآوردها از آن حکایت دارد که در زمان آغاز این حمله بخش مهمی از سانتریفوژهای هسته‌ای ایران توسط استاکس‌نت آسیب دید (Ynetnews.com, 2014). طبق برآورد مؤسسه علوم و امنیت بین‌المللی در زمان رخنه استاکس‌نت به تأسیسات هسته‌ای، حداقل ۱۰ درصد سانتریفوژهای مرکز هسته‌ای نطنز که معادل ۱۰۰۰ عدد می‌شود در سال ۲۰۱۰ میلادی آلوده و ج.ا.ایران مجبور شد که آنها را از چرخه فعالیت به‌صورت کامل حذف نموده و برای جایگزینی آنها برنامه‌ریزی نماید (isis.org, 2010). علاوه بر استاکس‌نت، شعله^۲، دوکو^۳ و گاوس^۴ نیز دیگر مجموعه بدافزارهایی بودند که با هدف متوقف ساختن برنامه هسته‌ای و غنی‌سازی اورانیوم در ایران مورد استفاده قرار گرفتند.

1 Stuxnet

2 Flame

3 Doko

4 Gauss

در سال ۲۰۱۱، سازمان موساد با انجام یک عملیات خرابکارانه در پایگاه موشکی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران، هفده نفر از رزمندگان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و سردار حسن تهرانی مقدم را به شهادت رساند. هدف رژیم از انجام این عملیات خرابکارانه، حذف دانشمندان برجسته موشکی سپاه و ایجاد وقفه در برنامه‌های دفاعی - موشکی ج.ا.ایران بود (npr.org, 2011). در سال ۲۰۱۴، پدافند هوایی ایران موفق شد یک فروند پهپاد تهاجمی رژیم صهیونیستی را پیش از آن‌که به سایت هسته‌ای نظنز نزدیک شود، سرنگون کند (qz.com, 2014).

حرکت دیگر رژیم صهیونیستی مبنی بر متقاعد کردن دولت ترامپ برای خروج از برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) این بود که در ۳۰ آوریل ۲۰۱۸، بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی، طی یک کنفرانس خبری از مقرر وزارت دفاع رژیم صهیونیستی، مدعی شد که دستگاه جاسوسی موساد، مقادیر زیادی از اسناد آرشیو برنامه هسته‌ای ایران را از یک محله‌ای در تهران سرقت کرده است. نتانیاهو این اطلاعات را که حاوی ۵۵ هزار فایل در قالب ۱۸۳ حلقه دی‌وی‌دی بود را مهم‌ترین دستاورد اطلاعاتی تاریخ رژیم صهیونیستی معرفی کرد. بر همین اساس، دونالد ترامپ اعلام کرد که سخنرانی نتانیاهو نشان داد که انتقاد او از توافق هسته‌ای موجه بوده و با بی‌توجهی به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که بارها پایبندی ایران را به برجام تأیید کرده بود، در تاریخ ۸ می ۲۰۱۸ نیز رسماً آمریکا را به‌طور یک‌جانبه از توافق هسته‌ای میان ایران و شش قدرت جهانی خارج کرد (جوانشیری و بصیری، ۱۳۹۸: ۵۵).

در سال ۲۰۲۱، روزنامه دست راستی وال‌استریت ژورنال آمریکا، طی یک گزارش تحقیقی که با استفاده از اطلاعات مقامات امنیتی و اطلاعاتی آمریکا تنظیم شده بود، مدعی شد که در سال ۲۰۱۹ رژیم صهیونیستی حداقل ۱۲ فروند کشتی ایرانی را که عمده آنها وظیفه حمل نفت ایران را بر عهده داشتند، مورد حمله و خرابکاری قرار داده است. به نظر می‌رسد رژیم صهیونیستی در طی این عملیات‌ها به دنبال آن بود که با ایجاد مانع در مسیر حمل نفت خام ایران، از موفقیت ج.ا.ایران در برنامه دور زدن تحریم‌های آمریکا جلوگیری کند (wsj.com, 2021). در تاریخ ۲۰ نوامبر ۲۰۲۰ نیز موساد طی یک عملیات پیچیده تروریستی، شهید محسن فخری‌زاده که یکی از دانشمندان برجسته دفاعی ج.ا.ایران بود را در منطقه آبسرد تهران به شهادت رساند (ایرنا، ۷ آذر سال ۱۳۹۹). جالب آنکه با وجود ردپای رژیم در همه ناامنی‌ها به‌ویژه در ج.ا.ایران، جزء مورد آتش سوزی در نظنز، در سایر موارد هیچ‌یک از خرابکاری‌ها را به گردن نگرفتند (سیدجعفر

رضوی، ۱۴۰۱ و الهامی، ۱۴۰۱).

در پایان این که بهره‌گیری و حمایت از گروه‌های افراطی از ابزارهای سیاست منطقه‌ای رژیم صهیونیستی از سال ۲۰۱۱ به این سو است. مهم‌ترین این گروه‌ها القاعده عراق، داعش، جبهه‌النصره، جیش‌الاسلام، هیئت تحریرالشام و احرارالشام معروف به طالبان سوریه هستند (Steinberg, 2016: 1-2). رژیم صهیونیستی نیز گروه‌های داعش و النصره را همگام با اهداف منطقه‌ای خود مانند فشار بر محور مقاومت، بحران‌سازی و بی‌ثباتی در منطقه و تغییر گفتمان صهیونیست‌ستیزی به ایران ستیزی می‌نگرد و حمایت‌های آموزشی، تسلیحاتی و خدمات درمانی و رسانه‌ای در اختیار آنها قرار می‌دهد. در عرصه میدانی حتی اگر کنترل اراضی همجوار مرز رژیم صهیونیستی با سوریه و لبنان در اختیار داعش قرار می‌گرفت، باز هم تل‌آویو از آزادی نسبی برخوردار بود؛ چراکه داعش قادر بود از طریق درگیری با حزب‌الله، تنش فرقه‌ای را در مرزهای شمالی افزایش دهد. از طرف دیگر داعش و سایر این گروه‌ها نیز رژیم صهیونیستی را دشمن دور جهان اسلام در نظر گرفته و اقدامی علیه آن انجام نمی‌دهند (Hanauer, 2016: 12-14). هدف رژیم صهیونیستی در حمایت از گروه‌های تروریستی استفاده از آنها به‌عنوان ابزار ایجاد معضل امنیتی و تشدید معمای امنیتی برای ایران و محیط منطقه‌ای آن است (نویدی‌نیا و مرادی، ۱۴۰۰: ۱۰۱). چنان‌که رژیم حتی از سازمان مجاهدین خلق ایران در زمان‌های مختلف حمایت کرده است (Milton and others, 2018: 97).

بحرین

اسنادی که توسط وب‌سایت ویکی‌لیکس افشا شده نشان می‌دهد که از سال ۲۰۱۱ میلادی و در زمان شکل‌گیری بهار عربی، سطوحی از روابط محرمانه اطلاعاتی و امنیتی میان بحرین و رژیم صهیونیستی آغاز شده است (haaretz.com, 2016). این روابط محرمانه به نظر می‌رسد تاکنون ادامه دارد. هدف اصلی این روابط، جاسوسی از مخالفان پادشاهی بحرین و سرکوب آنان بوده است. پیش از آن در سال ۲۰۰۵ میلادی، پادشاه بحرین، حمد بن عیسی آل خلیفه در جریان دیدار با سفیر آمریکا در بحرین، از آمریکا خواسته بود که زمینه را برای برقراری پل ارتباطی میان سازمان موساد و حکومت بحرین فراهم کند؛ چراکه بحرین دیگر رژیم صهیونیستی را دشمن خود نمی‌دانسته و معتقد بوده که این همکاری‌های محرمانه می‌تواند به نفع دو طرف بحرینی و صهیونیستی باشد (haaretz.com, 2016).

کشورهایی مانند بحرین که بی‌محابا به سمت رابطه با رژیم صهیونیستی می‌روند؛ به‌گونه‌ای

مشکلاتی دارند و امیدوارند این رژیم با جایگاهی که در آمریکا دارد به آنها کمک کند. بحرین جامعه‌ای است که ۷۰ درصد آنها شیعه هستند. نظام پادشاهی بحرین احساس می‌کند که هر زمان ممکن است تحت فشار شیعیان دچار بحران شود؛ لذا برای جبران مافات از عربستان و رژیم صهیونیستی کمک می‌گیرد. جالب است که وزیر آموزش و پرورش رژیم صهیونیستی که به بحرین رفته بود، در آنجا کتاب‌های درسی مقاطع مختلف ابتدایی تا دبیرستان را گرفته و نگاه کرده بود. وی پیشنهادهایی برای اصلاح مواد درسی به بحرینی‌ها نیز داد. این موضوع اصلاً متعارف نیست. یا مثلاً آذربایجان در مقابل ارمنستان در دهه ۹۲ در درگیری شکست خورد، هفت استان را از دست داد الان در جنگ اخیر به جز قره‌باغ، شش استان را گرفت. با چپ پس گرفت عمدتاً با پهپادهایی که برایش فرستادن. لذا نوع نگاه اوئی که نگرانی دارد مثل علی‌اف مثل بحرین اونایی که نگرانی دارند اتفاقاً بر اساس این نگرانی بیشتر تو آغوش اسرائیل می‌روند. اونایی که نه پایدار هستند و مشکلی ندارند کمتر وارد این معامله و اینها بشوند. گرجستان مثلاً دنبال این نیست که یک رابطه سیاسی داشته باشه ولی دوست داره پشت اسرائیل بیاد، شما میدانید که یهودی‌ها کلاً از بابل زمانی که کوروش رفت آزادشون کردند و اومدن ایران از ایران رفتند قفقاز در قفقاز یه کشوری به نام حالا دولت خزر اینا ایجاد کردند، و از اونجا به سمت اروپای غربی و شرقی حرکت کردند. یک سابقه تاریخی دارند نسبت به این منطقه. همین الان هم یه کشوری است اوربیجان. اوربیجان یکی از جمهوری‌های خودمختار روسیه است، در شمال شرقی دریای خزر است، این جمهوری یهودی است، ولی اسرائیل چون بحث دولت ملی یهود اسرائیل است، تلاشش بر این است که به اون اشاره نشود، اوربیجان یه دولت یهودی است. بخشی از روسیه است اما اون چون می‌خواهد توجیه بکند اشغال فلسطین را مثلاً خیلی او را نمی‌آورد لذا سفر اینها به قفقاز این برمیگرده به یک خاطره تاریخی اون هم دنبال منفعتش است گرجستان، گرجستان الان برنامه‌ریزی کرده برای افزایش تعداد توریست‌ها و مسائلی از این قبیل و درنهایت همین کار دارد انجام می‌شود، ولی یک ارتباط اصلی در مبادلات سرمایه‌گذاری است والا بحث توریستی نسبت به اون سطحی است (رویوران، ۱۴۰۱).

پاکستان

پاکستان و رژیم صهیونیستی با پوشش اماکن دیپلماتیک خود در شهرهای استانبول، آنکارا و واشنگتن، به صورت پیوسته به همکاری اطلاعاتی و امنیتی و تبادل اطلاعات حساس مبادرت می‌ورزند. دو کشور نزدیک به چهار دهه در یک جنگ پنهان امنیتی و اطلاعاتی با یکدیگر قرار

داشتند؛ اما با وقوع حملات تروریستی یازده سپتامبر، به سمت همکاری‌های اطلاعاتی با یکدیگر رفتند. در سال ۲۰۱۰، اسنادی که توسط ویکی‌لیکس افشا شد، نشان داد که ژنرال احمد شجاع پاشا، رئیس سازمان اطلاعات داخلی پاکستان، اطلاعاتی در سال ۲۰۰۸ میلادی و از طریق رابط‌های اطلاعاتی در شهر واشنگتن، در اختیار رژیم صهیونیستی قرار داده بود. این اطلاعات نشان می‌داد، در شهر مومبای هند، اهداف یهودی در معرض خطر حملات تروریستی بالقوه قرار دارند. در پی این اطلاعات، سازمان اطلاعات رژیم صهیونیستی با اعلام وضعیت هشدار در مورد هند، به شهروندان رژیم صهیونیستی هشدار داد که از سفر به هند خودداری کنند و زمینه را برای افزایش امنیت اماکن یهودی در مومبای افزایش دهند. چند هفته بعد از این هشدار، هتل تاج‌محل در شهر مومبای مورد هدف حمله تروریستی لشکر طیبه قرار گرفت؛ اما هیچ یک از شهروندان رژیم صهیونیستی در این حمله آسیب ندیدند (Katz, 2010). روی مقابل همکاری‌ها، تقابل‌های امنیتی و اطلاعاتی است. به نظر می‌رسد، رژیم صهیونیستی با پایگاه هوشمند برنامه‌ریزی شده خود در سوکترا (یمن)، نه تنها ایران بلکه بندر گوادر پاکستان را نیز تعقیب خواهد کرد. پایگاه سوکترا به تل‌آویو اجازه می‌دهد تا نه تنها به ایالات متحده بلکه به هند، متحد قدرتمند رژیم صهیونیستی نیز کمک کند (Shahwan, 2020).

تاجیکستان

رژیم صهیونیستی و تاجیکستان فاقد رابطه رسمی امنیتی و اطلاعاتی قابل توجه هستند. هیچ گزارش و یا اطلاعات خاصی در مورد همکاری مشترک و محرمانه نهادهای اطلاعاتی این دو کشور تاکنون منتشر نشده است؛ اما به نظر می‌رسد که نهادهای اطلاعاتی رژیم صهیونیستی در این کشور فارسی‌زبان حضور مخفیانه داشته باشند.

ترکمنستان

کشور ترکمنستان فاقد روابط امنیتی قابل توجه با رژیم صهیونیستی است و همواره کوشیده با توجه به جمعیت مسلمان، همسایگی با کشور ایران و منافع ملی، از مداخله در اموری که باعث تنش در روابط با ایران یا رژیم صهیونیستی می‌شود، خودداری کند (business.com.tm, 2021). ترکمنستان به سبب نگرانی‌هایی که در زمینه تقابل اطلاعاتی رژیم صهیونیستی و ایران در خاک خود دارد، به صورت فزاینده‌ای در مورد فعالیت‌های اطلاعاتی این دو کشور نگران است؛ لذا به‌ظاهر نه تنها با این کشورها همکاری اطلاعاتی نمی‌کند، بلکه تلاش می‌کند تا مانع از فعالیت

سازمان‌های اطلاعاتی دو کشور در خاک خود شود. برای نمونه، در سال ۲۰۱۱ میلادی، هنگامی که دوره فعالیت سفیر پیشین رژیم صهیونیستی در ترکمنستان به پایان رسید، این کشور نماینده معرفی شده از سوی رژیم صهیونیستی را با این توجیه که سابقه فعالیت جاسوسی علیه ایران دارد را پذیرفت. مقام دولتی ترکمنستان از رژیم صهیونیستی خواست: «ما از شما می‌خواهیم برای ما سفیری بفرستید که با روابط دوجانبه سروکار داشته باشد، نه جاسوسی برای جمع‌آوری اطلاعات درباره ایران» (Haaretz, 07/07/2011). در نهایت پس از عدم تأیید دو سفیر معرفی شده، نفر سوم به‌عنوان سفیر رژیم صهیونیستی توانست استوارنامه خود را به رئیس‌جمهور ترکمنستان تقدیم کند (The Jerusalem Post, 2017).

بی‌علاقگی دولت ترکمنستان به روابط امنیتی و اطلاعاتی با رژیم صهیونیستی در سال ۲۰۱۱ نیز مشاهده شد. یک قرارداد ۳۰۰ میلیون دلاری برای خرید ماهواره از رژیم صهیونیستی با اهداف غیرنظامی و نظامی که در نهایت ترکمنستان این قرارداد را یک‌طرفه لغو کرد (Fitzpatrick, 2011). این نشانه‌ها گواه آن است که رژیم صهیونیستی همواره در تلاش بوده که روابط با ترکمنستان را با توجه به همسایگی با ج.ا.ایران، به حوزه‌های امنیتی و اطلاعاتی بکشاند؛ اما به‌ظاهر دولت ترکمنستان با درک این مهم، اقدامات رژیم را خنثی کرده است.

ترکیه

در سال ۲۰۱۳، روزنامه واشنگتن‌پست طی یک مقاله مدعی شد که سازمان اطلاعات ترکیه، میت، در چارچوب یک برنامه اطلاعاتی گسترده اقدام به شناسایی نیروهای اطلاعاتی رژیم صهیونیستی در خاک ترکیه و نظارت بر آنان نموده و اطلاعات به‌دست‌آمده را در اختیار سازمان‌های اطلاعاتی ایران قرار داده است. در نتیجه این اقدام، هویت تعداد زیادی از عوامل اطلاعاتی رژیم صهیونیستی در خاک ترکیه، در اختیار ایران قرار گرفته و ایران فرصت آن را یافته تا چتر و حلقه نظارتی خود بر نیروهای اطلاعاتی رژیم صهیونیستی را به‌صورت قابل‌توجهی افزایش دهد. این امر نشان می‌دهد سازمان اطلاعات ترکیه در حال فاصله گرفتن از همکاری اطلاعاتی با رژیم صهیونیستی است و کوشیده که با ارائه اطلاعات نیروهای صهیونیستی به کشورهای رقیب آن، به اعمال فشار بر آن بپردازد (washingtonpost.com, 2013). از سوی دیگر، برخی اخبار و اطلاعات درزیافته نشان می‌دهد، واحدهای اطلاعات و عملیات دو کشور ترکیه و رژیم صهیونیستی همکاری‌های نزدیکی نیز با یکدیگر داشته‌اند. چنان‌که برخی رسانه‌های ترکیه‌ای اعلام

کردند، میت پس از شناسایی گروهی وابسته به ایران که به دنبال قتل یک یهودی ترکیه‌ای - صهیونیستی بوده‌اند، این عملیات را خشتی و آن را به اطلاع موساد رسانده است. موساد اعلام کرده است که در دو سال گذشته، در خشتی سازی ۱۲ عملیات تروریستی علیه شهروندان صهیونیست در ترکیه به این کشور کمک کرده است.

در نتیجه تنش‌های ژئوپلیتیکی میان رژیم صهیونیستی و ترکیه در دو دهه گذشته، در سال ۲۰۲۰ میلادی، موساد و رئیس آن یوسی کوهن، در تحلیل‌های راهبردی خود به این نتیجه رسیدند که کشور ترکیه را باید به عنوان تهدید جدیدی برای صلح منطقه‌ای در نظر گرفت که در آینده می‌تواند تهدیدی به مراتب گسترده‌تر از تهدیدات ایران علیه منافع رژیم ایجاد کند. در این تحلیل راهبردی که از سوی رئیس موساد ارائه شد، این احتمال مطرح گردیده که در آینده ترکیه بتواند دو کشور آذربایجان و قطر را نیز در فرایند تهدیدات امنیتی علیه رژیم صهیونیستی همراه سازد. این تحلیل، یکی از خصمانه‌ترین رویکردها به ترکیه است و پیش از این هرگز سابقه نداشت. موضوع نشان می‌دهد که دوران همکاری‌های امنیتی رژیم صهیونیستی و ترکیه به سرعت رو به پایان است و در آینده ممکن است با وجود فراز و نشیب‌هایی که در روابط میان دو کشور وجود دارد، آن دو به صورت رسمی در برابر یکدیگر به صف‌آرایی امنیتی و نظامی بپردازند (thetimes.co.uk, 2020).

در سال ۲۰۱۹ و در نتیجه گسترش تنش‌های امنیتی میان رژیم صهیونیستی و ترکیه، کشور ترکیه حمایت‌های دیپلماتیک خود را از حماس افزایش داد و این حمایت‌ها را با ارائه پاسپورت‌های ترکیه‌ای به رهبران حماس که در ترکیه مقیم هستند، افزایش داد. رژیم صهیونیستی این رویکرد امنیتی ترکیه در شیوه تعامل با حماس را به منظور تحت فشار قرار دادن رژیم صهیونیستی از طریق گسترش چتر حمایت دیپلماتیک و امنیتی از رهبران حماس و برای پویاتر ساختن دیپلماسی مقاومت حماس در برابر رژیم صهیونیستی انجام داده است (Gumrukcu, 2020). در سال ۲۰۲۰ میلادی و در نتیجه امضای توافق‌نامه ابراهیم، وزارت خارجه ترکیه دو کشور عربی را متهم کرد که به آرمان فلسطین و مردم آن خیانت کرده‌اند و به این ترتیب با عادی سازی روابط با رژیم صهیونیستی زمینه را برای از میان بردن شانس مردم فلسطین برای داشتن کشور مستقل فلسطینی را فراهم کرده‌اند. به این ترتیب ترکیه به یکی از مهم‌ترین مخالفان توافق‌نامه ابراهیم مبدل شد و یک مانع مهم در مسیر صلح رژیم صهیونیستی با کشورهای دیگر منطقه پدید آورد (dayan.org, 2020).

در سال ۲۰۲۰ و در جریان جنگ قره‌باغ، درحالی‌که رژیم صهیونیستی و ترکیه حامی عملیات نظامی جمهوری آذربایجان علیه ارمنستان بودند، ترکیه رژیم صهیونیستی را متهم کرد که با اقدامات ژئوپلیتیک خود زمینه را برای ایجاد بی‌ثباتی در قفقاز فراهم کرده است. در مقابل بنی‌گانتز، وزیر دفاع رژیم صهیونیستی، حکومت ترکیه را متهم کرد که با قلمروخواهی خود در منطقه قفقاز زمینه را برای گسترش شعله‌های جنگ در این منطقه فراهم کرده است (news24online.com, 2020). در نتیجه اختلافات ژئوپلیتیک میان رژیم صهیونیستی و ترکیه در منطقه قفقاز و در سال ۲۰۲۰ میلادی، رژیم صهیونیستی با هدف محدود نمودن نفوذ ترکیه در این منطقه، برنامه همکاری‌های پشتیبانی خود از جمهوری آذربایجان را به حالت تعلیق درآورد (The Jerusalem Post, 2020).

سوریه

سوریه و رژیم صهیونیستی فاقد هرگونه رابطه اطلاعاتی و امنیتی با یکدیگر هستند. تنها استثنا مربوط به مذاکرات صلح پس از کنفرانس مادرید است که در حاشیه مذاکرات نافرجام سوریه و رژیم صهیونیستی احتمالاً دیدارهایی میان مقامات امنیتی دو کشور انجام شد. همچنین با بروز ناآرامی‌های سوریه، یک شکست اطلاعاتی در کارنامه رژیم صهیونیستی ثبت شد؛ چراکه بسیاری از سیاستمداران صهیونیستی بر این باور بودند که سرنگونی نظام بشار اسد قریب‌الوقوع است. از جمله ایهود باراک، وزیر سابق جنگ رژیم صهیونیستی در سال ۲۰۱۱، هنگام رزمایش‌های نظامی ارتش صهیونیستی در بلندی‌های جولان مدعی شد، سقوط بشار اسد، بیش از چند هفته یا ماه طول نخواهد کشید. شیمون پرز، رئیس سابق رژیم صهیونیستی نیز گفته بود، «وضعیت دردناکی بر سوریه حاکم شده است. اگر این وضعیت ادامه یابد، انتظار می‌رود که جهان وارد عمل شود و چه‌بسا سرنوشت اسد مانند سرنوشت قذافی رقم بخورد» (محمدی و جمال‌پور، ۱۳۹۹: ۲۶).

عراق

با توجه به تنش‌های تاریخی، سیاسی و نظامی میان رژیم صهیونیستی و عراق، هیچ‌گونه رابطه امنیتی و اطلاعاتی میان دو کشور وجود نداشته و یا اگر وجود داشته در لایه‌های بسیار پنهانی بوده است؛ اما تلاش‌های رژیم صهیونیستی برای نفوذ امنیتی و اطلاعاتی در عراق، به دلیل حضور و نقش‌آفرینی ج.ا.ایران در آنگاه به‌صورت کاملاً آشکار، قابل مشاهده است. در این زمینه رژیم، چند مسئله امنیتی و اطلاعاتی را به‌صورت هم‌زمان دنبال می‌کند:

نخست، شیعه‌هراسی و مقابله با هرگونه اتحاد شیعی در عراق: رژیم صهیونیستی شیعه‌ستیزی

را در سطح ژئوپلیتیک منطقه در کشورهای دارای جمعیت بالای شیعه دنبال می‌کند؛ به گونه‌ای که قدرت‌گیری شیعیان به مثابه قدرت‌گیری ایران در نظر گرفته می‌شود. مخالفت رژیم با حضور حشدالشعبی در ساختار امنیتی عراق در مقابله با داعش و حملات متعدد به مواضع این گروه در مرز عراق و سوریه در همین راستا است (نویدی‌نیا و مرادی، ۱۴۰۰: ۱۰۰). رابطه دوستانه دولت شیعی عراق با ج.ا.ایران، برای رژیم صهیونیستی وحشتناک است؛ لذا رویکرد رژیم به عراق، مبتنی بر تمایل به کاهش نقش شیعیان در ساختار سیاسی و تجزیه عراق به سه اقلیم است (ستوده و کیانی، ۱۳۹۷: ۱۴۱).

دوم، تقویت جبهه کردی و همکاری پنهان و آشکار با اکراد: یکی از سناریوهای تأمین‌کننده منافع استراتژیک رژیم صهیونیستی در عراق، تقسیم این کشور به واحدهای جغرافیایی کوچک‌تر و تشکیل دولت کردی در شمال عراق است (Bengio, 2017: 3). اخوان‌کاظمی و دیگران، ۱۳۹۶: ۲). لذا رژیم در شمال عراق، هدف‌های منطقه‌ای و ایجاد چتر امنیتی و اطلاعاتی را دنبال می‌کند (Dziadosz, 2017: 35). از زمان اشغال عراق توسط آمریکا، بسیاری از عوامل اطلاعاتی و نظامی رژیم صهیونیستی به کردستان وارد شده و مشغول فعالیت هستند. در این مدت، ۱۵۰ هزار یهودی به کردستان اعزام شده‌اند. برخی از آنان از اعضای موساد و تحت پوشش بازرگان، به‌طور مخفی در کردستان حضور دارند. تعدادی از این افراد به آموزش واحدهای کماندویی و پیش‌مرگه گرد مشغول‌اند. رژیم با آموزش یک گروه ۶۰ نفری از اکراد به نام «مارن ریشه» در رژیم صهیونیستی، برای انجام عملیات‌هایی مانند بمب‌گذاری، ترور و آدم‌ربایی، عملاً حضور غیرمستقیم نظامی - امنیتی در عراق دارد. رژیم علاوه بر اعزام تیم‌های اطلاعاتی و جاسوسی موساد به کردستان عراق، اقدام به افتتاح شعبه‌ای از مؤسسه صهیونیستی میمری در بغداد، با هدف فعالیت وسیع جاسوسی و بررسی و تحقیق درباره جنبش‌ها و جریان‌های فعال کشورهای منطقه کرده است. در چنین شرایطی، تعاملات سیاسی - امنیتی صهیونیست‌ها و کردها اهمیت مضاعف یافته و حضور و نفوذ در این منطقه حساس می‌تواند پیامدها و معضلات امنیتی قابل توجهی برای ج.ا.ایران داشته باشد (اخوان‌کاظمی و دیگران، ۱۳۹۶: ۲۱-۲۲). لذا سرویس‌های اطلاعاتی و نظامی رژیم صهیونیستی بی‌وقفه به آموزش کردها در کردستان عراق به‌منظور شورش و اقدام‌های جاسوسی در ایران، سوریه و ترکیه و مقابله با نفوذ شیعیان و شورشیان سنی پرداخته و در واقع تلاش دارد با تشکیل یک حکومت مستقل کردی در خاورمیانه، زنجیره میان شیعیان را کاملاً قطع کند

(قاسمی حیدری و دیگران، ۱۳۹۹: ۱۰۳).

عربستان سعودی

به سبب منافع مشترکی که دو کشور عربستان و رژیم صهیونیستی در مقابلهٔ ژئوپلیتیک با ج.ا.ایران دارند، طیف متنوعی از روابط امنیتی محرمانه را با یکدیگر ایجاد کرده‌اند. طیفی که از حوزهٔ همکاری‌های اطلاعاتی، آغاز و تا تبادل اطلاعات و عملیات نظامی گسترش پیدا می‌کند. به نظر می‌رسد از زمان نخست‌وزیری ایهود اولمرت در رژیم صهیونیستی در سال ۲۰۰۶، سطح همکاری‌های امنیتی و اطلاعاتی دو کشور به صورت قابل توجهی افزایش یافت؛ به گونه‌ای که طبق گزارش رسانه‌هایی نظیر نیویورک تایمز و راشا تودی، مقامات اطلاعاتی و نظامی دو کشور در موقعیت‌های گوناگون در حال رایزنی با یکدیگر بوده‌اند. علاوه‌بر این، روزنامه صهیونیستی هآرتص گزارش داد، عربستان و رژیم صهیونیستی به طور مرتب در حال همکاری‌های امنیتی و دیدارهای محرمانه در حوزهٔ امنیت و با محوریت ایران هستند. گاه نیز این جلسات با مشارکت سایر کشورهای عربی نظیر اردن و امارات صورت می‌پذیرد (voanews.com, 2017).

رژیم صهیونیستی در تلاش است تا در اتحاد با کشورهای عربی، جبههٔ واحدی علیه ایران پدید آورد و نشان دهد که دشمن اصلی برای کشورهای منطقه ایران است (جوانشیری و بصیری، ۱۳۹۸: ۴۳). در همین راستا، گادی آیزنکوت^۱، رئیس ستاد مشترک ارتش رژیم صهیونیستی، در نوامبر ۲۰۱۷ و در مصاحبه با یک رسانهٔ سعودی، اعلام کرد، رژیم صهیونیستی به دلیل علایق و منافع مشترک بسیاری که با عربستان دارد، آمادهٔ «تبادل تجربیات با کشورهای عربی میانه‌رو و تبادل اطلاعات برای مقابله با ایران» است و در این زمینه از «توافق کامل با عربستان» پرده برداشت (Yaalon, 2018). البته ترکی الفیصل، رئیس سابق اطلاعات عربستان در مصاحبه‌ای در سال ۲۰۱۹، فاش کرد «روابط پنهانی بین رژیم صهیونیستی و تعدادی از کشورهای حاشیه خلیج فارس به ۲۵ سال گذشته بازمی‌گردد» (Jewishvirtuallibrary, 2019).

عمان

احتمالاً روابط اطلاعاتی - امنیتی مخفیانه بین رژیم صهیونیستی و عمان با تمرکز بر تروریسم و مبارزه با القاعده وجود داشته باشد؛ اما جزئیاتی در مورد همکاری امنیتی این دو کشور در دسترس

رسانه‌ها قرار ندارد (reuters.com, 2010). با توجه به نقش عمان در مناسبات منطقه‌ای و ارتباطات این کشور با ایالات متحده، کشورهای عربی و رژیم صهیونیستی، دور از ذهن نیست که مناسبات امنیتی و اطلاعاتی این کشور با رژیم صهیونیستی به‌طور پنهان وجود داشته باشد چنان‌که در جریان مذاکرات سیاسی، بسیاری از اخبار منتشره، به افشاسازی روابط پنهانی دو طرف پرداختند. در سال ۲۰۲۰ و پس از مرگ سلطان قابوس، پادشاه عمان، نتانیا هو نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی، از تلاش‌های عمان در صلح منطقه‌ای قدردانی بسیاری کرد (The Times of Israel, 2020). در ۲۶ اکتبر ۲۰۱۸ و در جریان سفر بنیامین نتانیا هو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی به عمان نیز رئیس موساد و وزیر امنیت رژیم صهیونیستی نتانیا هو را همراهی می‌کردند (The Jerusalem Post, 26/10/2018). این نشانه‌های مهمی از روابط پنهانی میان دو کشور است.

فلسطین

بین رژیم صهیونیستی و فلسطین هیچ‌گونه رابطه امنیتی وجود ندارد؛ اما به‌طور قطع، رژیم صهیونیستی نفوذ و اشراف دقیقی بر هرگونه اقدام و عملیات فلسطینی‌ها داشته و آنها را به‌شدت و در راستای منافع خود کنترل می‌کند.

قرقیزستان

به نظر می‌رسد، روابط امنیتی و اطلاعاتی میان دو کشور قرقیزستان و رژیم صهیونیستی در سطح عادی است و پیچیدگی قابل توجهی ندارد. بخشی از این موضوع را می‌توان تحت تأثیر موقعیت جغرافیایی قرقیزستان دانست که نسبت به سایر کشورهای آسیای مرکزی از اهمیت کمتری برای رژیم صهیونیستی برخوردار است؛ اما نشانه‌هایی در قالب اخبار روشن می‌کند، رژیم صهیونیستی از نفوذ امنیتی و اطلاعاتی حتی در این کشور کوچک نیز غافل نیست. در ژانویه ۲۰۲۱ میلادی، اطلاعاتی از روابط مخفی میان صدیر چپاروف رئیس‌جمهور موقت قرقیزستان با یک کارمند سابق اطلاعاتی رژیم صهیونیستی منتشر شد. این عامل صهیونیستی در رسانه‌ها اعلام کرد که در اکتبر ۲۰۲۰، سه بار با چپاروف در دفترش ملاقات کرده است. البته رسانه‌های قرقیز هدف این ملاقات‌ها را جذب سرمایه‌گذاری خارجی برای کشور اعلام کردند، درحالی‌که این موضوع تبدیل به یک رسوایی برای رژیم صهیونیستی و رئیس‌جمهور موقت قرقیزستان شد. بن‌مناش، عامل صهیونیستی در این ماجرا وظیفه داشت که در ازای دریافت حق‌العمل‌کاری و لابی‌گری، ملاقات‌هایی را به‌منظور جذب کمک‌ها و سرمایه‌گذاری‌های کلان خارجی از رژیم صهیونیستی،

آمریکا و عربستان، برای توسعه فناوری، مبارزه با ویروس کرونا، توسعه کشاورزی و... دریافت کند (Prince, 2021; Foreignlobby, 03/11/2020).

قزاقستان

رژیم صهیونیستی و قزاقستان از سال ۱۹۹۶ میلادی تاکنون روابط اطلاعاتی گسترده‌ای برقرار کرده‌اند (haaretz.com, 2011). با توجه به اهمیت راهبردی که قزاقستان برای رژیم صهیونیستی پیدا کرده، بعضی از متخصصان رژیم صهیونیستی بر این باور هستند که در چند سال اخیر رژیم در تلاش است تا با گسترش روابط اقتصادی، تجاری، اطلاعاتی و امنیتی خود با کشورهای آسیای مرکزی زمینه‌دستیابی به منابع استراتژیک این کشورها را فراهم کند و از آن به‌عنوان ابزاری برای پیشبرد راهبردهای بلندمدت خود برای گسترش نفوذ در اوراسیا استفاده کند (jcpa.org, 2011). در همین راستا، در سال ۲۰۱۸ میلادی دو کشور یک قرارداد همکاری امنیتی در حوزه امنیت سایبر امضا کردند که در چارچوب آن، رژیم صهیونیستی تجهیزات، آموزش و فناوری‌های حوزه سایبر را برای قزاقستان فراهم می‌کند (The Times of Israel, 08/04/2018). صهیونیست‌ها در ناآرامی‌های قزاقستان در چند سال اخیر، به‌شدت نگران قراردادهای پنهان خود با این کشور بودند. معاملات مخفی نفت، امنیت سایبری و تسلیحات نظامی با قزاقستان، ضمن آورده‌های مالی برای رژیم، به لحاظ امنیتی و اطلاعاتی نیز مهم هستند. گفته می‌شود، تلفن‌های همراه حداقل چهار فعال منتقد دولت در قزاقستان توسط نرم‌افزار تولیدشده شرکت NSO رژیم صهیونیستی آلوده شده است (Middleeast Monitor, 13/01/2022).

قطر

رسانه‌های رژیم صهیونیستی در سال ۲۰۲۰ میلادی گزارش دادند که رژیم صهیونیستی به دنبال گسترش همکاری‌های امنیتی و اطلاعاتی با قطر است. برخی از رسانه‌های صهیونیستی دلیل این رژیم برای نزدیکی به قطر را رابطه نزدیک میان قطر با اخوان‌المسلمین و حماس اعلام کردند و این فرض را مطرح کردند که رژیم صهیونیستی به دنبال آن است تا در بلندمدت با گسترش همکاری‌های خود با قطر زمینه را برای قطع همکاری این کشور و ترولمنند حاشیه جنوبی خلیج فارس با دو سازمان حماس و اخوان‌المسلمین مصر فراهم نماید. در همین راستا، رسانه‌های صهیونیستی در فوریه ۲۰۲۰ خبری منتشر کردند که رئیس وقت سازمان اطلاعات رژیم صهیونیستی (موساد)، یوسی کوهن به قطر سفر کرده است. این سفر به صورت رسمی توسط منابع

دولت رژیم صهیونیستی تکذیب یا تأیید نشد. ضمن آنکه دولت قطر نیز در این مورد سکوت را در پیش گرفت و تنها به صورت غیررسمی برخی منابع نزدیک به دولت قطر دیدار میان مقامات رژیم صهیونیستی و قطری را تکذیب کردند (mdeast.news, 2020). در گذشته نیز شاهد برخی همکاری‌های اطلاعاتی میان قطر و رژیم صهیونیستی بوده‌ایم. برای نمونه، در سال ۲۰۱۳، قطر در آوردن گروهی از یهودیان یمنی به رژیم صهیونیستی کمک کرد و تعداد ۶۰ یهودی فراری از یمن به دوحه و از دوحه به تل‌آویو منتقل شدند (Israel National News, 21/01/2013). بنابراین به نظر می‌رسد، قطر و رژیم صهیونیستی در خفا، روابط پنهانی چندی با یکدیگر داشته‌اند.

کویت

رژیم صهیونیستی و کویت فاقد هرگونه رابطه امنیتی و اطلاعاتی با یکدیگر هستند. این عدم ارتباط ناشی از عدم به رسمیت شناخته شدن رژیم صهیونیستی از سوی کویت و سیاست خارجی کویت است که رویکرد بایکوت همه‌جانبه رژیم صهیونیستی را در پیش گرفته است. البته رژیم صهیونیستی نیز نشان داده چندان تمایلی به برقراری روابط با این رژیم ندارد و تلاش خود را معطوف دیگر کشورهای منطقه غرب آسیا کرده است. صهیونیست‌ها گاه با تحلیل‌های زشت رسانه‌ای، کویت را مورد خطاب قرار می‌دهند. برای نمونه نجات کویت از چنگال رژیم بعث عراق را مرهون حمایت‌های ایالات متحده می‌دانند و اعلام می‌کنند که کویت قدرناشناسی کرده است و گرنه اکنون «جمعیتشان عراقی بود» (Bard, 2022) و یا در اظهار نظر دیگری سیاست‌های کویت را تحت تأثیر اخوانی‌های تندرو می‌دانند. این دست اظهارات سخیفانه از سوی صهیونیست‌ها گویای آن است که برای برقراری روابط از هیچ اقدامی ولو تحقیرآمیز روی گردان نیستند.

گرجستان

گویا رژیم صهیونیستی و گرجستان در زمینه مبارزه با نفوذ ایران در منطقه قفقاز دارای همکاری‌های اطلاعاتی مشترکی هستند؛ اما جزئیاتی از این مسئله در رسانه‌ها تاکنون درز نکرده است. نزدیکی به روسیه و ایران و دسترسی نسبتاً نزدیک به هر دو کشور، فرصتی برای جاسوسی مؤثرتر و در صورت لزوم حمله است (Yellinek, 2020). گرجستان یکی از کشورهایی است که به عرصه رقابت و کشاکش امنیتی و اطلاعاتی رژیم صهیونیستی با ج.ا.ایران بدل شده است. روزنامه‌های صهیونیستی در ۱۵ نوامبر ۲۰۲۲، اعلام کردند که سوءقصد به یک تاجر صهیونیستی

در گرجستان ختی شده و ایران در این موضوع دست داشته است (The times of Israel, Anadolu Agency and 15/11/2022).

لبنان

دو کشور لبنان و رژیم صهیونیستی فاقد هرگونه رابطه اطلاعاتی و امنیتی هستند. آنها همواره با نگاه تهدیدآمیز، سیاست‌های داخلی و خارجی یکدیگر را دنبال می‌کنند. پایش امنیتی و اطلاعاتی دو کشور علیه یکدیگر بسیار گسترده بوده و رژیم صهیونیستی به شدت لبنان را زیر نظر دارد. هرچند اخبار و اطلاعات اندکی در این زمینه درز پیدا کرده، اما نمی‌توان از اشراف اطلاعاتی رژیم در لبنان غافل بود. صهیونیست‌ها با رصد اطلاعاتی لبنان، هرگونه تحرک و فعالیت لبنانی‌ها با جبهه مقاومت را زیر نظر دارند. باین‌حال این اشراف امنیتی و اطلاعاتی نتوانسته از مقاومت لبنانی‌ها و به‌ویژه حزب‌الله در مبارزه با رژیم صهیونیستی بکاهد.

یمن

یمن از زمان تشکیل رژیم صهیونیستی روابط خصمانه‌ای با آن داشته و فاقد هرگونه رابطه امنیتی و اطلاعاتی با آن است؛ اما رصد امنیتی و اطلاعاتی رژیم صهیونیستی به دلیل موقعیت ویژه یمن در تنگه باب‌المنندب همواره وجود داشته است. در یکی از نمونه‌ها و در سال ۲۰۲۰ میلادی، گزارش‌هایی منتشر شد که نشان می‌داد، امارات متحده و رژیم صهیونیستی همکاری‌های مشترک خود را برای ایجاد پایگاه‌های جاسوسی در جزیره یمنی سوکرا آغاز کرده و هر دو مشغول همکاری اطلاعاتی با یکدیگر هستند (Middleeastmonitor, 12/01/2021). هدف از ایجاد ایستگاه جاسوسی، جمع‌آوری اطلاعات در سراسر منطقه، به‌ویژه از تنگه باب‌المنندب است که یک مسیر دریایی بین شاخ آفریقا و جنوب یمن، همراه با خلیج عدن و خاورمیانه است (Shahwan, 2020). رسانه‌های ایرانی نیز گزارش کردند که رژیم صهیونیستی امکانات نظامی و اطلاعاتی خود را در ژئواستراتژیک‌ترین نقاط یمن در طول جنگ گسترش داده‌اند (Qodsna, 28/01/2022). سفیر یمن در تهران، حضور صهیونیست‌ها به‌ویژه در آب‌های سرزمینی و برخی جزایر استراتژیک یمن را تأیید کرده است (Tehrantimes, 05/09/2021). نکته مهم‌تر آنکه صهیونیست‌ها با رصد اطلاعاتی یمن، هرگونه تحرک و فعالیت حوثی‌ها به‌ویژه با ایران را نیز زیر نظر دارند (Forbes, 29/04/2021; Shahwan, 2020). عبدالمالک الحوثی، رهبر جنبش انصارالله یمن، نقش رژیم صهیونیستی را در دسیسه‌چینی علیه کشورهای مسلمان و به‌ویژه یمن انکارنشدنی دانسته و آن را

عاملی برای برهم‌زدن ثبات در منطقه و جهان اسلام می‌داند (Presstv, 27/02/2022).

نتیجه‌گیری

کشورهای منطقه غرب آسیا را درزمینه تعامل و یا تقابل اطلاعاتی و امنیتی با رژیم صهیونیستی طی یک دهه گذشته می‌توان در پنج طیف دسته‌بندی کرد. کشورهای جمهوری آذربایجان و ترکیه در بالاترین طیف، یعنی تعامل بیشتر با این رژیم نسبت به دیگر کشورهای منطقه قرار داشته‌اند. نقطه مقابل، جمهوری اسلامی ایران است که سخت‌ترین تقابل را با این رژیم داشته و می‌توان سوریه، لبنان، یمن، افغانستان و کویت را نیز افزود که در تقابل سخت با رژیم صهیونیستی قرار داشته‌اند. در میانه این کشورها، سه طیف دیگر قرار دارند. طیف دوم، کشورهای اردن، ازبکستان، امارات، بحرین و گرجستان هستند که در وضعیت تعاملی، طیف سوم، کشورهای ارمنستان، تاجیکستان، ترکمنستان، قرقیزستان، قزاقستان، عربستان، عمان، فلسطین و قطر هستند که در عین تعامل، تقابل نیز با رژیم داشته‌اند و دو کشور پاکستان و عراق نیز در وضعیت تقابل گونه با این رژیم طی یک دهه گذشته به سر برده‌اند.

راهبردهای نفوذ اطلاعاتی و امنیتی رژیم صهیونیستی در منطقه پس از بیداری اسلامی، شامل عناصر و اقدامات متنوع و متعددی بوده است. این راهبردها شامل، نفوذ در ساختارهای نظامی و امنیتی منطقه‌ای، حمایت همه‌جانبه از اقدام‌های نظامی گروه‌های تجزیه‌طلب، تضعیف و خدشه‌دار کردن جبهه مقاومت و هراس از آن، ایجاد ناامنی در منطقه، برقراری روابط پنهان با برخی کشورهای منطقه، حمایت از گروه‌های تروریستی و یا حداقل سکوت در برابر آنان، ایجاد اتحاد استراتژیک با کشورهای نظیر جمهوری آذربایجان، تعریف مرز با همسایگان، حمایت از رشد گروه‌های رادیکال و افراطی در منطقه، خرابکاری در داخل کشورها، حفظ امنیت داخلی و ملی، امنیت موسع - نظامی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و زیست‌محیطی به‌طور هماهنگ و شکل دادن به یک نظم دلخواه منطقه‌ای بوده است.

رژیم صهیونیستی، اساساً ماهیت امنیتی دارد؛ اما مسئله امنیت به‌عنوان یک راهبرد اساسی در اسناد بالادستی رژیم، دیگر صرفاً امنیت سخت نیست و به شکل امنیت در فضای مجازی، تأثیرگذاری فرهنگی به‌ویژه از طریق سینما، تبلیغات رسانه‌ای و... خودنمایی می‌کند. اقتصاد و فناوری‌های پیشرفته، ابزارهای رژیم صهیونیستی در ایجاد وابستگی چندلایه کشورهای منطقه به

خود بوده است. اقدامات رژیم صهیونیستی برای گسترش نفوذ در کشورهای منطقه طی سال‌های اخیر همچون تبلیغات ایران‌هراسی و نزدیک کردن کشورهای منطقه به خود، انجام عملیات‌های گسترده نظامی و یا کمک به کشورهای دوست در منطقه برای مقابله با کشورهای طرف سوم، همکاری با امارات متحده و عربستان علیه یمن، نفوذ و دخالت مستقیم در سوریه، انجام اقدامات خرابکارانه در برخی کشورهای منطقه همچون ج.ا.ایران و عراق و...، فعالیت‌های اقتصادی گسترده نسبت به گذشته، به‌ویژه با کشورهای دوست و متحد، نفوذ رسانه‌ای و فرهنگی در کشورهای منطقه و نمونه‌های فراوان دیگر بوده که نشان می‌دهد که این رژیم همچنان سرشتی امنیتی داشته و بقا مسئله اصلی آن است.

در نگاه رژیم صهیونیستی همه کشورهای منطقه قابلیت تبدیل روابط از مثبت به منفی و برعکس را دارا هستند. از همین روی، نفوذ اطلاعاتی و امنیتی رژیم صهیونیستی در همه کشورهای منطقه برقرار است. رژیم صهیونیستی دارای دو راهبرد کلان و بخشی در مواجهه با کشورهای غرب آسیاست. راهبردهای کلان رژیم نسبت به همه کشورهای منطقه قابل مشاهده است. ازجمله این راهبردها، کسب مشروعیت، عدم اعتماد به کشورهای منطقه، کنترل تسلیحات منطقه، مقابله با هرگونه تهدید و... است؛ اما راهبردهای بخشی رژیم با هدف نزدیک‌تر شدن به تک‌تک کشورهای منطقه است. این نتایج در راستای نظریه واقع‌گرایی تهاجمی قرار می‌گیرند؛ چراکه رژیم صهیونیستی از یک سو خود را به‌عنوان هژمون منطقه‌ای می‌شناسد و از سوی دیگر در مقابل هژمون‌های دیگر منطقه که گاه همچون ایران بزرگ‌ترین تهدید علیه آن هستند را در برابر بقا و امنیت خود می‌بیند. رژیم صهیونیستی در فضای آنارشی نظام منطقه‌ای و عاری از اعتماد، سیاست‌ها و راهبردهای تهاجمی و پیش‌دستانه را همواره مدنظر داشته و نسبت به هرگونه تحرک و بازی قدرت در منطقه واکنش نشان می‌دهد. این واکنش از طریق نفوذ و رصد اطلاعاتی و امنیتی عمیق رژیم صهیونیستی در تک‌تک کشورهای منطقه است.

منابع

- اخوان کاظمی، مسعود؛ رستمی، فرزاد؛ و شاهملکی، حامد (۱۳۹۶). تحلیل رابطه اسرائیل و کردستان عراق و پیامدهای امنیتی آن برای ج.ا.ایران. جستارهای سیاسی معاصر، ۸(۴)، ۲۶-۱.
- امیدی، علی؛ و خیری، مصطفی (۱۳۹۵). تأثیر روابط جمهوری آذربایجان و اسرائیل بر امنیت ملی ایران. مطالعات راهبردی، ۱۹(۷۲)، ۱۵۸-۱۳۷.
- بهشتی پور، حسن (۱۴۰۰). شناخت زمین بازی اسرائیل در جمهوری آذربایجان. سایت ایراس، ۱۰ مهر ۱۴۰۰، دسترسی: <https://www.iras.ir/?p=2821>
- جوانشیری، امیرصدر؛ و بصیری، محمدعلی (۱۳۹۸). مقایسه نقش لابی اسرائیل در سیاست خارجی ایالات متحده آمریکا در دوران باراک اوباما و دونالد ترامپ، با تأکید بر توافق هسته‌ای با ج.ا.ایران. مطالعات بین‌المللی، ۱۶(۶۱)، ۶۱-۳۱.
- حیبی، رحمان؛ یوسفی، مجید؛ و رودباری، علیرضا (۱۴۰۰). تحلیل اسناد راهبردی اسرائیل (راهبرد امنیت ملی، راهبرد آیزنکوت و راهبرد نظامی). مطالعات بنیادین و کاربردی جهان اسلام، ۳(۲)، ۳۸-۹.
- رجبی، محمد (۱۴۰۱). راهبرد و الگوی رفتاری جمهوری آذربایجان در برهم‌کش ج.ا.ایران و اسرائیل. مطالعات اوراسیای مرکزی، ۱۵(۱)، ۷۵-۵۳.
- رضوی، سلمان (۱۴۰۱). مصاحبه تخصصی با نویسنده، تهران.
- رضوی، سیدجعفر (۱۴۰۱). مصاحبه تخصصی با نویسنده، تهران.
- روزنامه پروادا چاپ مسکو (۱۴۰۰). ترکیه - اسرائیل - آذربایجان؛ مثلث خطر علیه ایران، ۹ آبان ۱۴۰۰، ترجمه و تدوین آزاده اسفندیاری، سایت ایراس، دسترسی: <https://www.iras.ir/?p=3184>
- رویوران، حسین (۱۴۰۱). مصاحبه تخصصی با نویسنده، تهران.
- سلیمی، حسین (۱۳۸۴). دولت مجازی یا واقع‌گرایی تهاجمی. پژوهش حقوق عمومی، ۷(۱۷)، ۴۳-۱۹.
- ضرغامی خسروی، سمیرا؛ ذاکریان، مهدی؛ برزگر، کیهان؛ و کاظمی‌زند، سیدعلی اصغر (۱۳۹۹). تأثیر پروژه ایران‌هراسی در راهبرد منطقه‌ای جدید اسرائیل. مطالعات بین‌المللی، ۱۶(۶۴)، ۸۶-۷۷.
- عبدالله‌خانی، علی (۱۳۸۹). نظریه‌های امنیت. تهران: ابرار معاصر.
- قاسمی حیدری، مصطفی؛ اژدری، بهناز؛ و معصومی، مجید (۱۳۹۹). استقلال‌خواهی کردها و راهبرد اسرائیل و آمریکا در تضعیف تمامیت ارضی ایران. مطالعات بین‌المللی، ۱۷(۶۵)، ۱۱۵-۸۷.
- قیمی‌بشنو، فاطمه (۱۳۹۷). بررسی تحول روابط ترکیه و اسرائیل و پیامدهای آن بر منطقه خاورمیانه (۲۰۱۷-۱۹۹۰)، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، رشته علوم سیاسی، به راهنمایی سیدمحسن میرحسینی، یزد: دانشگاه یزد، پردیس علوم انسانی و اجتماعی - گروه حقوق و علوم سیاسی.

متقی، ابراهیم؛ بقایی، خرم؛ و رحیمی، میثم (۱۳۸۹). بررسی سیاست خارجی آمریکا در خاورمیانه پس از ۱۱ سپتامبر (بر اساس رویکرد واقع‌گرایی تهاجمی). تحقیقات سیاسی و بین‌المللی، ۱(۴)، ۲۶-۱.

محمدی، سیدمحمد؛ و جمال‌پور، میکائیل (۱۳۹۹). بحران سوریه؛ چالش‌ها و فرصت‌ها، با تأکید بر ج.ا.ایران و رژیم اسرائیل. مطالعات بیداری اسلامی، ۹(۱۸)، ۴۰-۷.

مشیرزاده، حمیرا (۱۳۸۸). تحول در نظریه‌های روابط بین‌الملل. تهران: سمت.

مهدیان، حسین (۱۳۹۱). تحلیل نقش ایران در سازمان‌های بین‌المللی انرژی، خلیج‌فارس و امنیت، ۱۲(۱۳۶).

نصری، قدیر (۱۳۸۹). روش شناخت در مکتب نوواقع‌گرایی. مطالعات راهبردی، ۱(۲)، ۲۳۸-۲۱۶.

نوبدی‌نیا، فرزاد؛ و مرادی کلارده، سجاد (۱۴۰۰). تبیین روابط عربستان سعودی و اسرائیل در مقابله با ایران: ۲۰۲۰-۲۰۱۱. تحقیقات سیاسی و بین‌المللی، ۱۳(۴۸)، ۹۲-۱۰۹.

الهامی، امیرحسین (۱۴۰۱). مصاحبه تخصصی با نویسنده، تهران.

- Bard, Mitchell (2022). Pressure Kuwait to end its boycott, August 4, 2022, <https://www.jns.org/opinion/pressure-kuwait-to-end-its-boycott/>
- Bassist, Rina (2022). Israel tightens ties with Uzbekistan, July 28, 2022, <https://www.al-monitor.com/originals/2022/07/israel-tightens-ties-uzbekistan>.
- Bengio, O. (2017). Has Israel's Support for Kurdistan's Independence Helped or Harmed the Kurds? BESA Center Perspectives Paper, 637 (1), November 9, [https:// besacenter.org/perspectives-papers/](https://besacenter.org/perspectives-papers/)
- Brzezinski, Zbigniew and John J. Mearsheimer (2005). Clash of the Titans, Foreign Policy 146 (January/February).
- Dzidosz, A. (2017). The Economic Case against an Independent Kurdistan, <https://www.theatlantic.com/international/archive/2017/09/kurdistan-barzani-iraqturkey-blockade-oil/541149/>
- Ehteshami, A. (2014). Middle East Middle Powers: Regional Role, International Impact. Uluslararası İlişkiler, 11(42), 29-49
- Finkel, M. (2020). IDF Strategy Documents, 2002-2018: On Processes, Chiefs of Staff, and the IDF. A Multidisciplinary Journal on National Security, 3.
- Fitzpatrick, Catherine A. (2011). Israel's Troubles in Turkmenistan, Nov 8, 2011, <https://eurasianet.org/israels-troubles-in-turkmenistan>.
- Gumrukcu, Tuvan (2020). Turkey gave Hamas members passports, Israel says, 26/08/2020, <https://www.reuters.com/article/us-turkey-israel-hamas-idUSKBN25M1XW>
- Hanauer, L. (2016). Israel's Interests and options in Syria, Rand Corporation, <https://www.rand.org/pubs/perspectives/PE185.html>
- Hitchcock, William, Melvyn P. Leffler and Jeffrey W. Legro (2016). Shaper Nations: Strategies for a changing World, the United States of America: Harvard University Press.

- http://isis-online.org/uploads/isis-reports/documents/stuxnet_FEP_22Dec2010.pdf
- <https://business.com.tm/post/8605/turkmenistan-interested-in-strengthening-cooperation-with-israel-president-berdimuhamedov>, (11/05/2022)
- <https://dayan.org/content/how-abraham-accords-affected-turkish-foreign-policy>
- <https://www.foreignlobby.com/2020/11/03/kyrgyzstans-new-president-signs-1-million-lobbying-deal-with-eye-toward-us-israel-gulf-aid-partnership/>
- <https://mdeast.news/2020/02/23>
- <https://news24online.com/news/world/azerbaijan-armenia-war-saudi-arabia-calls-boycott-turkish-goods-israel-urges-nato-action-against-turkey-2248ea3f>
- <http://qodsna.com/en/364441/Israel's-piggyback-on-the-Saudi-Emirati-war-on-Yemen>, 28/01/2022
- <https://www.entrepreneur.com/en-au/news-and-trends/israeli-companies-are-already-enjoying-the-warming/359100>
- <https://www.forbes.com/sites/pauliddon/2021/04/29/how-irans-militia-proxies-could-threaten-israel-from-these-four-countries/?sh=1948bc7d5975>
- <https://www.haaretz.com/>
- <https://www.haaretz.com/2011-07-07/ty-article/turkmenistan-rejects-israeli-ambassador-says-he-is-mossad-spy/0000017f-da79-dc0c-aff-db7b61730000>
- https://www.hit.ac.il/en/news/news-and-stories/Uzbekistan-Israel_cooperation (2020)
- <http://www.israelnationalnews.com/News/News.aspx/164406#.UQH8gCfs6zo> (21/01/2013)
- <https://www.jewishvirtuallibrary.org/saudi-arabia-military-threat-to-israel> (2019).
- <http://www.jcpa.org/JCPA/Templates/ShowPage.asp?DBID=1&LNGID=1&TMID=111&FID=443&PID=0&IID=3097>
- <https://www.jpost.com/israel-news/netanyahu-makes-historic-visit-to-oman-570388> (26/10/2018)
- <https://www.jpost.com/international/israel-may-halt-its-weapons-sale-to-azerbaijan-armenian-ambassador-says-644602> (06/10/2020)
- <https://www.middleeastmonitor.com/20220113-israel-is-worried-about-its-secret-deals-with-kazakhstan/>
- <https://www.middleeastmonitor.com/20210112-israel-adds-yemen-to-its-active-combat-fronts/>
- <https://www.presstv.ir/Detail/2022/02/27/677646/Yemen-Houthi-US-Israel-Palestine-Saudi-Arabia>
- <https://www.israelhayom.com>

- <https://www.israelhayom.com/2020/08/31/report-israel-uae-setting-up-spy-bases-in-yemen/>
- <https://www.newarab.com/news/mossad-chief-head-bahrain-after-uae-visit>
- <http://www.tasnimnews.com/fa/>
- <https://www.theguardian.com/world/2012/jan/11/secret-war-iran-timeline-attacks>
- <http://www.timesofisrael.com>
- <https://www.timesofisrael.com/tel-aviv-stock-exchange-inks-cybersecurity-deal-with-kazakhstan-counterpart/> (08/04/2018)
- <https://www.timesofisrael.com/georgia-says-it-foiled-iranian-attempt-to-murder-israeli-on-its-soil/15/11/2022>
- <https://www.voanews.com/a/middle-east-jewish-communities-6-gulf-states-announce-joint-association/6202058.html>
- https://www.washingtonpost.com/opinions/david-ignatius-turkey-blows-israels-cover-for-iranian-spy-ring/2013/10/16/7d9c1eb2-3686-11e3-be86-6aeaa439845b_story.html
- <https://www.ynetnews.com/article/SyuHbP11cd>
- Katz, Yaakov (2010). WikiLeaks: Pakistan passed terror intel to Israel, Jerusalem Post, Retrieved 2 December 2010, <http://www.jpost.com/Defense/Article.aspx?id=197573>
- Khosravi, Jamal (2016). The Presence of Israel in Iraqi Kurdistan and its Security Challenges for Iran's National Security, Journal of Politics and Law, Vol. 9, No. 7, August 30.
- Kirshner, Jonathan (2010). The tragedy of offensive realism: Classical realism and the rise of China, European Journal of International Relations, volume 18, issue 1.
- Levite, Ariel. E. (2016). Israel, Strategic Vision Adrift, in Hitchcock, W. and Others, Shaper Nations: Strategies for a changing World, the United States of America: Harvard University Press.
- Mearsheimer, John (2001). The Tragedy of Great Power Politics, published by W.W. Norton & Company.
- Mearsheimer, John J. and Stephen Walt (2003). An Unnecessary War, Foreign Policy 134 (January/February).
- Milton, Patrick, M. Axworthy and B. Simms (2018). Towards A Westphalia for the Middel East, Oxford: Oxford University Press.
- Prince, Todd (2021). The Curious Case of Bishkek's \$1 Million Deal With Ex-Israeli Intelligence Worker, <https://www.rferl.org/a/the-curious-case-of-bishkek-s-1-million-deal-with-ex-israeli-intelligence-worker-/31033365.html>.
- Reuters Staff (2010). <https://www.reuters.com>

- Shahwan, Najla M. (2020). UAE-Israel intelligence base on Yemeni island of Socotra, SEP 05, 2020, <https://www.dailysabah.com/opinion/op-ed/uae-israel-intelligence-base-on-yemeni-islandof-socotra>.
- Shanmugasundaram, Sasikumar (2012). Regional hegemony and emerging powers, CEU ETD Collection.
- Steinberg, G. (2016). Ahrar al-sham: the Syrian Taliban Al-nusra ally seeks partnership with west, German Institute for International and Security affairs, May 27.
- The White house (2020 A). Joint Statement by the United States, Israel, and the United Arab Emirates, August 31, available at: <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/jointstatement-united-states-israel-united-arab-emirates/>.
- Toft, Peter (2005). John J. Mearsheimer: an offensive realist between geopolitics and power, Journal of International Relations and Development, volume 8, issue 4.
- Waltz, Kenneth (1990). Realist Thought and Neorealist Theory, Journal of International Affairs, 44 (1).
- Williams, Dan (2017). Netanyahu lobbies world powers to stem Iraqi Kurd setbacks, 20/10/2017, <https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-kurds-israel/netanyahu-lobbies-world-powers-to-stem-iraqi-kurd-setbacks-idUSKBN1CP181>
- Yellinek, Roie (2020). Georgia's Relations with Israel and the US, May 29, 2020, <https://besacenter.org/georgia-relations-israel-us/>